

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.92.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8191 Pani Posłanki Katarzyny Osos, w sprawie Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Resortowy Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pod nazwą „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego (zwany dalej programem) jest realizowany od 2019 r. na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296). Zgodnie z art. 6 tego aktu, środki Funduszu przeznacza się na realizację programów rządowych i resortowych, w tym obejmujących realizację zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie wsparcia osób z niepełnościami.

Od pierwszej edycji Programu pula środków przekazywanych przez Ministra na realizację asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami jest sukcesywnie i w sposób istotny zwiększana. W roku 2019 łączna kwota dotacji Funduszu Solidarnościowego przyznana jednostkom samorządu terytorialnego (JST) wyniosła 100 000 tys. zł, w 2021 r. – 144 000 tys. zł, w 2023 r. – 505 000 tys. zł, a w 2024 r. – 760 000 tys. zł. W roku bieżącym samorządy terytorialne otrzymały wsparcie finansowe w kwocie wynoszącej 1 000 488 tys. zł, co oznacza zwiększenie nakładów na realizację programu w stosunku do 2024 r. aż o 30%. Na uwagę zasługuje fakt, że w 2025 r. łączna pula środków zabezpieczona na realizację usługi asystencji osobistej, organizowanej nie tylko przez samorządy terytorialne, ale również organizacje pozarządowe, sięgnęła rekordowej kwoty 1 310 488 tys. zł.

Należy zwrócić przy tym uwagę na znaczący wzrost liczby podmiotów, które zainteresowane są otrzymaniem środków na realizację przedmiotowego wsparcia oraz fakt, że równolegle rosną świadomość i oczekiwania osób z niepełnosprawnościami, co bezpośrednio przekłada się na wzrost liczby osób ubiegających się o udział w Programie.

Dla zobrazowania tych trendów warto przytoczyć dane potwierdzające zarówno wzrost liczby osób objętych wsparciem świadczonym przez samorządy (w 2019 r. było to 112 osób, w 2020 r. już 8 593, w 2023 r. 34 818, a w roku 2024 aż 45 551), jak i zwiększenie terytorialnego zasięgu programu (w 2019 r. był on realizowany przez 54 gminy/powiaty, w 2020 r. 492, w 2023 r. 1 383, w 2024 r. 1 717. W roku bieżącym program realizuje aż 1 970 JST).

Liczba beneficjentów wsparcia oraz realizatorów asystencji osobistej zwiększyła się również w przypadku usługi świadczonej w ramach programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych. W pierwszej edycji był on realizowany przez zaledwie 20 organizacji pozarządowych, podczas gdy w roku bieżącym program realizują aż 264 organizacje.

Należy jednak podkreślić, że asystencja osobista, świadczona w ramach wspomnianych programów, nie stanowi rozwiązania systemowego, ponieważ przedmiotowa usługa jest realizowana przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe na zasadzie dobrowolności, a dostępność wsparcia nie jest gwarantowana wszystkim ubiegającym się o nie osobom. W przypadku ograniczonej dostępności usługi świadczonej przez pierwotnie wybranego realizatora, osoby z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o przyjęcie do programu w ramach jego realizacji przez inne uprawnione podmioty. Dopuszczalne jest także łączenie wsparcia świadczonego przez różnych realizatorów, z zastrzeżeniem nieprzekroczenia przez uczestnika programu rocznego limitu godzin wsparcia.

Odnosnie do kwestii łącznej liczby zgłoszeń osób z niepełnosprawnościami jakie wpłynęły do realizujących usługę w ramach tegorocznej edycji programu JST, informuję, że w Ministerstwie nie są gromadzone dane w tym zakresie. Faktyczna liczba uczestników programu będzie znana w I kwartale 2026 r.

Dane w zakresie finansowania programu w latach 2021-2025, w podziale na województwa, dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej MRPiPS pod adresami:

<https://www.gov.pl/web/rodzina/Lista-rekomendowanych-wnioskow-w-ramach-programu-asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej---edycja-2021>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/program-o-zmianie-programu-asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej---edycja-2022-oraz-lista-rekomendowanych-wnioskow-w-ramach-programu-asystent-osobisty-osoby-niepelnosprawnej---edycja-2022>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/listy-zatwierdzonych-wnioskow-w-ramach-programow-resortowych-aoon-oraz-ow-edycja-2023>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/lista-zatwierdzonych-wnioskow-w-ramach-programu-resortowego-ministra-rodziny-i-polityki-spoecznej-asystent-osobisty-osoby-z-niepelnosprawnoscia-dla-jednostek-samorządu-terytorialnego---edycja-2024>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/lista-zatwierdzonych-wnioskow-w-ramach-programu-resortowego-ministra-rodziny-pracy-i-polityki-spoecznej-asystent-osobisty-osoby-z-niepelnosprawnoscia-dla-jednostek-samorządu-terytorialnego---edycja-2025>

Dane uwzględniające podział środków w woj. lubuskim są dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego pod poniższym linkiem:

[Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej | Biuletyn Informacji Publicznej - Lubuski Urząd Wojewódzki](#)

Jednocześnie informuję, że kwestia finansowania kolejnej edycji programów jest obecnie analizowana w kontekście dostosowania asystencji programowej do wsparcia, które będzie realizowane w ramach projektowanej ustawy o asystencji osobistej. Dostosowanie programowej i ustawowej asystencji osobistej będzie obejmowało m. in. kwestię ujednoczenia wymagań dotyczących przygotowania zawodowego asystentów osobistych oraz zrównania ich wynagrodzeń w odniesieniu do warunków określonych w ustawie.

Należy podkreślić, że rządowa ustawa o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami wprowadzi systemowe rozwiązania, które zagwarantują stabilność i powszechność dostępu przedmiotowej usługi zgodnie z potrzebami, preferencjami oraz prawem do niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami. Przy tworzeniu regulacji zawartych w projekcie

uwzględniono wnioski i rozwiązania wypracowane w licznych programach, projektach i pilotażach, co czyni projektowaną ustawę jednym z najbardziej społecznych aktów w historii polskiej legislacji. Ustawa odmieni życie ok. 100 tys. osób z niepełnosprawnościami oraz ok. 500 tys. ich bliskich, opiekunów i pomocników, udzielających im codziennego wsparcia.

Aktualnie projekt ustawy o asystencji osobistej jest konsultowany z Komitetem Stałym Rady Ministrów w Rządowym Centrum Legislacji. Jest on wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD168 i wraz z Uzasadnieniem oraz Oceną Skutków Regulacji (OSR) jest dostępny na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, pod adresem: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12392400>

W kolejnych latach realizacja programowej asystencji będzie kontynuowana na zasadzie komplementarności. Oznacza to, że osoby z niepełnosprawnościami, które nie będą uprawnione do korzystania z ustawowego wsparcia, nie utracą dostępu do usług.

Odnosząc się do kwestii liczby osób świadczących usługi asystencji osobistej, informuję, że dane za 2025 r. będą dostępne w I kwartale 2026 r. Według szacunków, aktualnie w Polsce funkcję asystenta pełni ponad 45 tys. osób. Prognozuje się, że kolejnych latach, po wejściu w życie ustawy o asystencji osobistej, liczba ta znacząco wzrośnie.

Zabezpieczenie profesjonalnej kadry asystentów na potrzeby zarówno ustawowej, jak i programowej asystencji osobistej będzie miało kluczowe znaczenie w realizacji świadczonego w tej formie wsparcia w najbliższej przyszłości. Z tego względu planuje się implementację stosownych rozwiązań, które wzmocnią dobrostan asystentów (szkolenia, superwizja) i podniosą prestiż wykonywanego przez nich zawodu (m.in. poprzez podniesienie poziomu wypłacanych im wynagrodzeń).

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Krasoń

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/